

Morfologie a struktura virů

Co nás zajímá o mikrobech

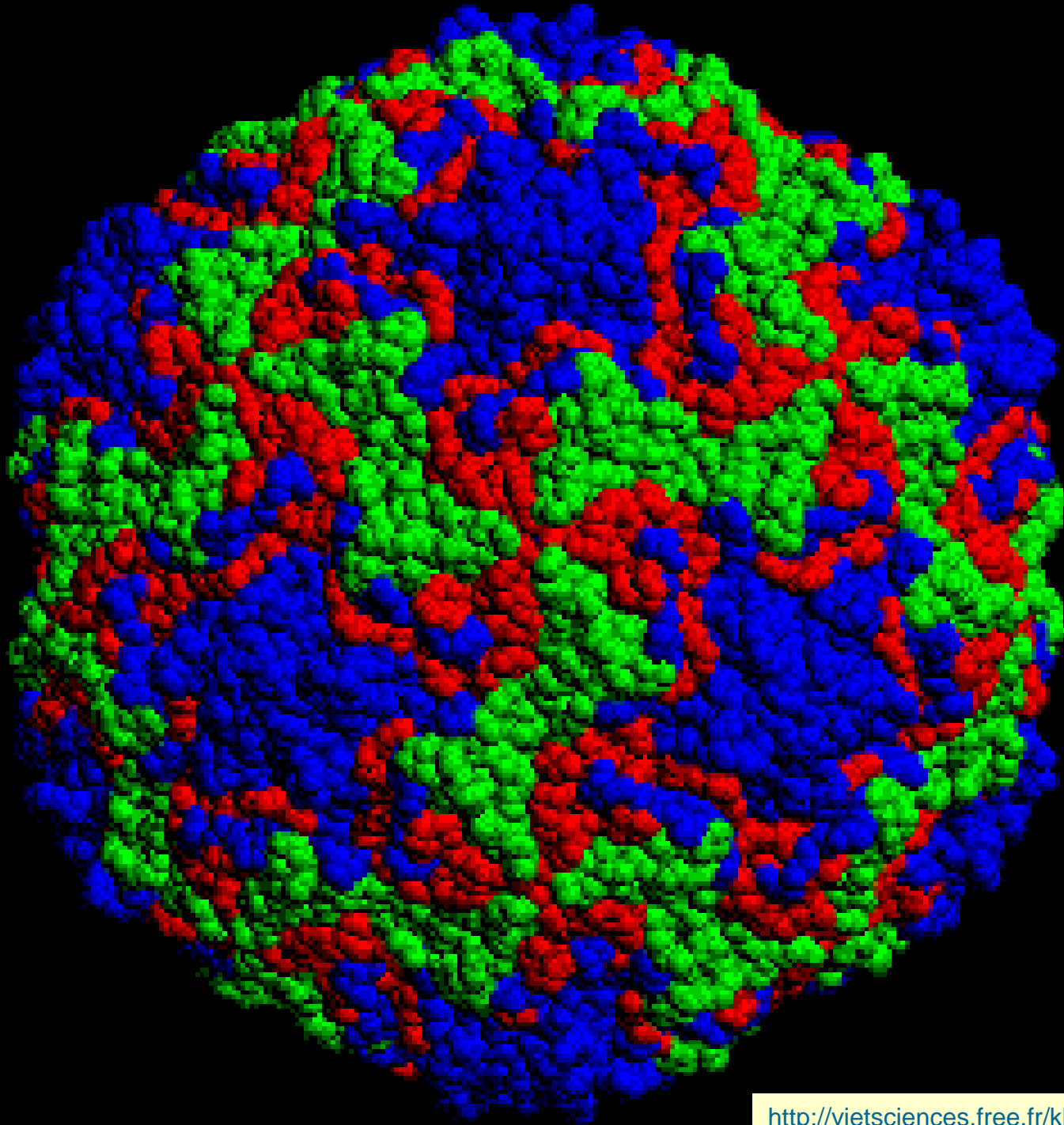
morfologie	jaký mají tvar a uspořádání
struktura	z čeho se skládají
fyziologie	jak se chovají
metabolismus	jak a čím se živí
odolnost	jak vzdorují výkyvům
klasifikace	jak jsou vzájemně příbuzné

Co nás zajímá o klinicky významných mikrobech

patogenita	které orgány osidlují a jak
patogeneze	jakým způsobem případně škodí (napadají tkáň? Tvoří nějaké jedovaté látky?)
přenos	Vzduchem? Klíšťaty? apod.
inkubační doba	jak dlouho trvá, než se nemoc na člověku projeví
diagnostika	jak je můžeme poznat
léčba a prevence	co proti nim můžeme dělat

Morfologie a struktura virů

Viry se skládají z jedné nukleové kyseliny a **bílkovin**; některé viry mají navíc na svém povrchu membránový obal, který „ukradly“ nějaké hostitelské buňce.

Virus
běžné
řýmy

Různé tvary virů

<http://vietsciences.free.fr/khaocuu/nguyenlandung/virus01.htm>

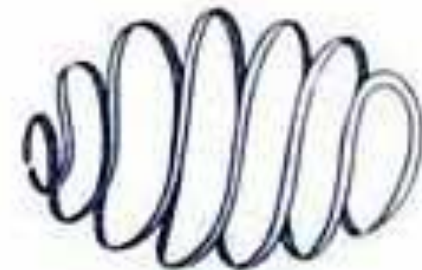
(a) Vaccinia virus

(b) Paramyxovirus (mumps)

(c) Herpesvirus

(d) Orf virus

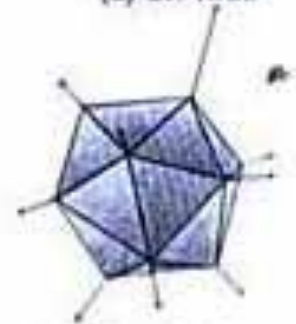
(e) Rhabdovirus

(f) T-even coliphage

(g) Flexuous-tailed phage

(h) Adenovirus

(i) Influenza virus

(m) Tubulovirus

Co jsou to vlastně viry?

- Viry jsou **nebuněčné částičky**, vedou se diskuse, zda se vůbec jedná o organismy
- Vznikly pravděpodobně z buněčných organismů **specializací na parasitismus** („odhozením“ přebytečných částí)
- Asi to ale **organismy jsou**, protože stejně jako buněčné organismy se snaží o „zachování rodu“. Potřebují k tomu ovšem buňku cizího organismu
- Kromě **lidských virů** existují i **viry zvířecí, rostlinné a viry bakterií** (takzvané bakteriofágy)
- Mezi viry nepatří **priony – chyby v bílkovině**

Morfologie mikroskopických hub a parazitů

Podle tvaru se rozlišují:

- **Kvasinky**, které mají tvar vajíčka, mohou ale i pučet a tvořit náznaky vláken
- **Vláknité houby** (plísně), které mají na první pohled podobu větvených vláken

Paraziti mohou být velice různorodí – škrky, tasemnice, klíšťata nebo vši

Patogenita mikroorganismů

- Existují mikroby **nepatogenní** – neschopné vyvolat nemoc. Většinou jsou to ty, které vůbec nejsou schopny do organismu proniknout.
- Existují i mikroby **patogenní**, které vyvolávají nemoc **vždy**, když se dostanou do těla v dostatečném počtu a vhodným způsobem (*to „v dostatečném počtu a vhodným způsobem“ je důležitá podmínka*)